

welkom op

4^e jaarbeurs van oostende

eerste salon van de verwarming

Op 16 mei a.s. zullen zowel de 4e Jaarbeurs van Oostende als het eerste Verwarmingssalon hun poorten openen, in aanwezigheid van een talrijke schare personaliteiten. Deze plechtige opening zal geleid worden door de heer G. BREYNE, Minister van het Gezin en van de Huisvesting.

Het is niet een gemeenplaats als wij hier schrijven dat deze 4e uitgave van de Oostende Jaarbeurs de vorige uitgaven ruimschoot zal overtreffen, en dit op elk gebied.

Nooit was de betoonde belangstelling vanwege exposanten uit de streek en vanwege meerdere vooraanstaande firma's uit het binnenland zo levendig als dit jaar. Sinds vele weken immers is de beschikbare ruimte volledig ingenomen en kan alle aandacht van de inrichters besteed worden aan een vlotte organisatie en een doeltreffende publiciteit. Op deze Jaarbeurs - met Verwarmingssalon - zullen de vele trouwe en de talrijke nieuwe bezoekers dan ook werkelijk iets vinden naar hun gading: nieuwigheden uit industrie, handel en ambacht, voorgesteld op een verzorgde en originele manier. In een ongedwongen sfeer zal iedereen kennis kunnen maken met de meest recente voortbrengselen van onze economie gepresenteerd door de meest dynamische van onze kleine en grotere distributiebedrijven. Nooit voorheen ook was de afwisseling zo verscheiden en zo geslaagd als wat op deze 4e Jaarbeurs zal te zien zijn: voedingswaren, gebruiksvoorwerpen, huishoudtoestellen, meubelen, artikelen voor wooninrichting, vloerbekleding, boeken, textiel, autovoertuigen en noem maar op...

Als bijzonder attractiepunt tevens als algemeen thema voor deze 4e Jaarbeurs wordt het Salon van de Verwarming ingericht, met de medewerking van de best gekende firma's op dit gebied. Het leidmotief van deze originele informatieve tentoonstelling luidt:

TIEN DAGEN VERWARMING:

COMFORT EN GEZELLIGHEID VOOR HET LEVEN

In een afzonderlijk paviljoen worden de drie grote energiebronnen - gas, elektriciteit, en vloeibare brandstoffen - voorgesteld in al hun hedendaagse toepassingen in verband met de verwarming. De bedoeling van deze tentoonstelling is: informatie en voorlichting verstrekken aan het grote publiek, de bevolking kennis te laten maken met de vooruitgang inzake verwarmingstechnieken. Het zuiver commerciële aspect wordt in deze afdeling bewust niet beklemtoond om de bezoekers werkelijk de gelegenheid te geven hun kennis te verrijken en zich objectief te documenteren.

Zo denken de inrichters van deze 4e Jaarbeurs een gelukkige formule te hebben gevonden om iedereen naar behoren aan zijn trekken te laten komen.

Laten wij tenslotte nog vermelden dat dank zij de innige samenwerking tussen de inrichters en meerdere exposanten, het bezoek aan Jaarbeurs en Verwarmingssalon, niet alleen volledig kosteloos is, maar dat bovendien elke dag enkele waardevolle prijzen onder de bezoekers zullen verloot worden.

De Expo-Halle aan de Steense Dijk wordt dan ook zonder twijfel, van 16 mei tot 25 mei 1970, het trefpunt van een massa nieuwsgierige en leergierige bezoekers uit geheel de kuststreek.

Alles bijeen wordt JBO IV een groot succes waarop het Middenstandsverbond N.C.M.V. als inrichtende vereniging, en het Instituut voor Service en Promotie, als verantwoordelijke organisator, terecht fier mogen gaan.

leef gezellig

woon warm

Ons klimaat is wel niet bar, maar toch verre van behaaglijk. Anderzijds zijn wij allen op comfort gezellige warmte gesteld zodat we gedurende $\frac{3}{4}$ van het jaar moeten stoken.

Helaas, de bouwheer, denkt maar al te dikwijls te laat aan zijn verwarming. Zowel de globale kostprijs als een reeks vooroordelen - al dan niet gerechtvaardigd - liggen aan de basis van het steeds uitstellen van een definitieve beslissing.

De eigenaar heeft echter groot ongelijk. Terwijl de plannen worden gemaakt, kan hij nog alle richtingen uit. Eens de ruwbouw afgewerkt, zal hij reeds meer gebonden zijn aan bepaalde ruimten terwijl het optimale rendement onmogelijk nog te bereiken is voor welk systeem hij later ook kiest. Een zuinige en tegelijk comfortabele verwarmingsinstallatie vormt één geheel met de woning. Door deskundigen wordt ze voor elke woning afzonderlijk «naar maat» ontworpen en door bevoegde installateurs geplaatst om met een minimum aan uitgaven een maximaal rendement te bereiken.

Omdat het de meeste mensen nog ontbreekt aan degelijke informatie over de ontwikkeling van de diverse verwarmingstechnieken, en elk verwarmingsprobleem een specifieke oplos-

sing verwacht, worden nog zeer veel woningen slecht en duur verwarmd.

De moderne mens die vooral gesteld is op comfort, verkiest een automatisch werkend verwarmingssysteem: één enkel gebaar en de werking is gestart; één of hoogstens twee onderhoudsbeurten behoren tot het maximum aan prestatie die hij jaarlijks voor zijn verwarmingsinstallatie wil opbrengen. Bij zijn thuiskomst wenst hij na enkele minuten, zoniet onmiddellijk een behaaglijke warmte te voelen, die zowel met individuele of met centrale verwarming mogelijk is. Tussen de wens en de werkelijkheid ligt in ons land nog een hele afstand.

De gemiddelde ouderdom van de Belgische woning bedraagt immers 56 jaar. Vandaar dat de uitrusting van veel woningen ontoereikend is. In 86 % der woningen is geen centrale verwarming en 23 % hebben slechts verwarming in één enkel woonvertrek.

Stilaan verlaten steeds meer gezinnen het tijdperk van de enig verwarmde kamer. De verschillende vertrekken worden meer gebruikt voor hun specifieke doeleinden, ook tijdens de koude wintermaanden: de woonkamer, de plaats bij uitstek voor het gehele gezin, daar waar het samenkomt, eet, zich ontspant; de keuken, het culinair laboratorium; de badkamer, waar men nog eens wat meer wast dan zijn handen.

Ook de gebruiksmogelijkheden van sommige kamers werd verruimd: de slaapkamer van het kind biedt nu gelegenheid voor spel en studie. Voor het gezin wordt een ruim huis te eng, wanneer 's winters slechts één vertrek verwarmd is. Het niet verwarmde deel van de woning wordt voor een groot deel onbewoonbaar.

Vroeger was de rationele verwarming van de volledige woning slechts in het bereik van enkele bevoorrechten, vandaag echter wordt het een onmisbare uitrusting van de moderne mens. De technische en sociale vooruitgang hebben bijgedragen tot de verheffing van de gemiddelde levensstandaard van de bevolking. Hierdoor is tegelijk de behoefte aan een comfortabele verwarming en de mogelijkheid om die te installeren, gegroeid. Parallel hiermee heeft de bouwnijverheid en de verwarmingsindustrie een even grote evolutie doorgemaakt zodat in steeds groter mate aan de stijgende behoefte kan worden voldaan.

Zeer veel installaties vergen een doorgedreven technische kennis zowel vanwege het studie- als van het uitvoeringspersoneel. Vooral de uitbreiding van het aantal flatgebouwen en andere grote complexen vereist van de electroinstallateurs en aannemers van centrale verwarming evenals van hun personeel een grondige theoretische kennis en praktische ervaring.

Zowel voor de ondernemer als voor de gebruiker is het belangrijk op de arbeidsmarkt technisch bekwaam en gewetensvolle stielmannen te vinden. Deze nieuwe eis heeft de aandacht getrokken van het Vormingsinstituut te Oostende dat het als zijn plicht beschouwt de beroepskwaliteit te bevorderen van allen die belang stellen in het beroep van verwarmings- en electroinstallateur en hen een maximum aan kansen te bieden voor het aanleren of bijwerken van hun kennis terzake. Daarom richt het Vormingsinstituut voor Kleine en Middengrote Ondernemingen sedert jaren kursussen in voor installateurs centrale verwarming en elektriciteit.

10 DAGEN VERWARMING

Komfort en gezelligheid voor het leven !

Van 16 tot 25 mei 1970

Naast de Jaarbeurshalle te Oostende en in een afzonderlijk paviljoen tijdens de Jaarbeursdagen ingericht door het N.C.M.V. Oostende, gaat een informatieve tentoonstelling door over alles wat thans op de markt is op het vlak van de verwarmings-techniek.

OPZET :

Eén belangrijk opzet ligt aan de basis van het initiatief namelijk : informatie :

- informatie aan de 86 % van onze bevolking die nog over geen degelijke verwarming beschikt en die dank zij een bezoek aan de tentoonstelling een beter beeld zal krijgen van de mogelijkheden die de markt hun biedt voor nieuwbouw of voor aanpassing van bestaande gebouwen.
- Naast de energiebronnen en de fabrikaten branders, ketels, radiatoren en regelapparaten wordt een overzicht gegeven van alle verwarmingssystemen : warme lucht, stookolie, gas, kolen en elektriciteit, en daarnaast isolatie, dubbel glas, onderhoud van schoorstenen, waterontharding e.a.
- informatie van dat zelfde publiek over de mogelijkheid om in hun onmiddellijke omgeving over degelijke en erkende installateurs te beschikken die waard zijn het vertrouwen in deze toch belangrijke opdracht te genieten.

De informatieve en didaktische tentoonstelling die door de organisatoren bedoeld is, wil overzichtelijk en leerrijk zijn. Dat brengt met zich dat de bezoekers «iets kunnen leren» dat in de nabije

toekomst nuttig kan zijn en bepalend voor hun keuze, zo van het systeem als voor het merk en andere. Zuivere verkoopstanden zouden zo'n opzet niet tot zijn recht laten komen.

De tentoonstelling wordt omkranst door een reeks studie- en voorlichtingssessies voor de beroepsmensen : architecten, installateurs, electriciens, plasticverwerkende bedrijven, promotors en eventueel geïnteresseerden, die doorgaan in het Vormingsinstituut K.M.O., centrum Oostende, Gen. Jungbluthlaan, 2.

Het programma omvat :

- Verwarming is een noodzakelijk comfort !
 - verwarming in nieuwbouw.
 - hoe bestaande gebouwen in de toekomst verwarmen ?
- Beschouwingen over elektrische verwarming.
 - in eengezinswoningen.
 - in flatgebouwen.
- Gasverwarming in de woning ! Van gas naar aardgas !
- Verwarming met vloeibare brandstof !
- Rol van de thermische isolatie inzake verwarming !
- Klimatisatie en luchtbehandeling !

Nadere bijzonderheden over het programma kunnen gevraagd worden op het adres :

Vormingsinstituut K.M.O.
Gen. Jungbluthlaan, 2,
8400 OOSTENDE
Tel. 059 - 767 37.

bezin
eer ge
begint

de keuze van het verwarmingssysteem

Niet alleen bouwlustigen worden voor de keuze van het verwarmingssysteem gesteld. Vele eigenaars van bestaande woningen, wensen hun huis uit te rusten met een degelijke verwarmingsinstallatie. Die belangrijke factoren spelen bij de keuze de hoofdrol: het comfort, de zuinigheid en de aanpassing van de woning.

Kolen, stookolie, gas en elektriciteit hebben elk hun voor- en nadelen. Al naar gelang comfort of zuinigheid primeert, zal de keuze vallen op een of ander verwarmingssysteem.

Wie denkt comfort, denkt «automatisch». Hij sluit meteen steenkool uit: «Al dat gesleur, het opvullen van de ketel, het stof en de as!». Niettemin zijn tegenwoordig de verwarmingsinstallaties met kolen aanzienlijk verbeterd. Het vuur kan nu automatisch geregeld worden net als voor stookolie.

Wanneer de zuinigheid doorweegt, bestaat voor sommigen slechts één oplossing: steenkoolverwarming! Gas, en zeker elektriciteit worden uitgesloten. Maar ook deze energiebronnen komen in aanmerking: het hangt alleen af van verschillende facetten van het verwarmingssysteem en het te verwarmen milieu.

Indien men bijvoorbeeld een weekend-huisje heeft, kan men best voor de keuren en de warmwaterinstallatie stads- of flessengas gebruiken. Indien dit huisje niet zo regelmatig bewoond wordt, dan zal, wat de eigenlijke verwarming betreft, best beroep worden gedaan op een warmeluchtsysteem waardoor men meteen niet verrast kan worden met bevroren radiatoren.

Aan de kust, waar het klimaat zachter is, kan men beroep doen op elektriciteit, gekoppeld aan dubbele glasramen en een degelijke murenisolatie. Met behulp van gas kan men anderszins vrij vlug de warmte, verspreid door individuele radiatoren, opdrijven. Betreft het echter een huis dat het grootste gedeelte van het jaar bewoond wordt, dan blijkt de stookolie hier het meest verkozen te worden. Sedert een viertal jaar past men ook de zogenaamde minichauffage toe, een kachel met zichtbare vlam die de huiskamer degelijk verwarmt en te-

vens een systeem van heet water voedt, waarmee een aantal radiatoren in andere lokalen worden verwarmd. Het energieverbruik wordt in grote mate bepaald door het materiaal waarmee de woning is opgetrokken, daarbij speelt de warmteisolatie een doorslaande rol. Niet alleen moet worden rekening gehouden met het luchtvolume dat dient verwarmd, maar ook met de hoeveelheid warmte die nodig is om het milieu op een behaaglijke temperatuur te behouden.

WARMTEOVERDRACHT

De eigenschappen van een lichaam om een bepaalde hoeveelheid warmte op te stapelen, heet men traagheid. Zo heeft een voorwerp dat slechts langzaam verwarmt of afkoelt een grote traagheid. Het zal dus een hele tijd vergen eer een gebouw met een grote traagheid verwarmd is; maar eens een behaaglijke temperatuur is bereikt, zal het opgewarmde materiaal zelf warmte afstaan en niet zo vlug afkoelen wanneer de verwarmingsbron wordt afgezet of verminderd. Dikke bakstenen en volle betontegels zijn dergelijk materiaal met een grote traagheid.

Vanzelfsprekend heeft ook een verwarmingsapparaat een zekere traagheid: zo heeft warme luchtverwarming een kleine traagheid, zodat vrij vlug een temperatuursverandering zal merkbaar zijn. Omgekeerd wordt men slechts heel langzaam een verandering van de warmte gewaar wanneer bijvoorbeeld de warmwaterleidingen in een betonplaats zijn aangebracht. Nadelig is een dergelijke inrichting niet in geval van een ononderbroken verwarming. Dient de verwarming slechts met tussenpozen te worden ingeschakeld, dan is een kleine traagheid geboden, bijvoorbeeld in geval de bewoners gedurende een min of meer lang tijdstip afwezig zijn.

De traagheid van een verwarmingsinstallatie wordt bepaald door de energiebron zelf, het warmtetransportmiddel, het warmteverspreidingsstelsel en de regeling.

Kolen hebben aldus een groter traagheid dan de andere energiebronnen. Door een automatische regelaar kan

dit verschijnsel aanzienlijk verholpen worden. De warmte kan worden overgebracht ofwel langs warmwaterleidingen ofwel langs luchtkanalen. Eerstgenoemde, de meest verspreide in ons land, hebben een groter traagheid dan de warmeluchtwegen.

De belangrijkste factor is evenwel het warmteverspreidingsmiddel zelf. Straalverwarming vertoont de grootste traagheid: niet alleen de leidingen die werden aangebracht in de vloer, de muur, het plafond of de plint, hebben een bepaalde traagheid, ook de wanden waarin de leiding is geplaatst dienen te worden opgewarmd. Bij een radiator is de traagheid kleiner. Beide installaties zijn interessant als het gebouw gedurende de volledige koude periode wordt verwarmd. Het brandstoffenverbruik is wel groot, maar een goedkope energiebron zoals steenkolen, stookolie en gas, is dan de meest aangewezen brandstof. Een zeer kleine traagheid kenmerkt de warmeluchtverwarming. Een drietal procédés zijn hier van toepassing. Een goedkope installatie is deze bestaande uit centrale kokers die elk voor de verwarming van verschillende kamers zorgen. De warme lucht wordt van boven in de kamers geblazen en verlaat het vertrek langs in de vloer aangebrachte roosters. In het tweede geval wordt de uitlaat onder de vensterbanken aangebracht, aldus worden koude zones vermeden. De opstijgende warme lucht verlaat de kamer langs in het plafond aangebrachte roosters. De derde mogelijkheid bestaat erin dat de aangevoerde lucht door de individuele radiatoren wordt verwarmd. Het betreft hier dan een elektrische verwarming waarbij de traagheid miniem is.

Verder is er nog de verwarming met zichtbare straling voortgebracht door gas- en elektriciteitstoestellen. De traagheid van deze overwegend voor bijverwarming gebruikte toestellen is bijzonder klein. Tenslotte is nog de verwarming met een kolen- of stookoliekachel het vermelden waard: de traagheid ervan is tamelijk hoog. Wil men een bevredigend rendement bereiken en daarbij overbodig brandstofverbruik vermijden dan is de bestendige controle door een automatische regelaar onmisbaar.